

Таким чином, відображення кредит-ноти у бухгалтерському обліку прямо залежить від того, як саме її сформовано. Крім того, визначені варіанти обліку будуть мати певні податкові наслідки для імпортера.

Література:

1. Мусієнко В. Особливості застосування кредит-ноти в Україні. *Uteka.ua*. 2016. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-ezhednevnyj-buxgalterskij-obzor-39-osoblivosti-zastosuvannya-kredit-noti-v-ukraini>.

2. Коваленко О. Кредит-нота від нерезидента: маркетингові послуги чи знижка? *Uteka.ua*. 2018. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-xozyajstvennye-operacii-9-kredit-nota-ot-nerезидента-marketingovye-uslugi-ili-skidka>.

3. Кредит-нота: як обліковувати. *avstudy.com.ua*. 2023. URL: <https://avstudy.com.ua/kredit-nota-yak-oblikovuvati/>.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: наказ Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 р. №193 ; станом на 17 лют. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.

5. Податковий Кодекс України : Кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI ; станом на 03 вер. 2023 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102755.html.

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. №20 ; станом на 03. лист. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>.

Abstract: the terms of use of a credit note, its characteristic features are defined. Options for displaying credit notes in accounting are considered.

Key words: *accounting, import, goods, debt, discounts.*

КОМУНІКАБЕЛЬНІСТЬ КЕРІВНИКА ЯК УМОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОСТУ

СТАМАТ Вікторія,

*канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна*

БЕЗПОЛЬОТОВ Данііл,

*магістр факультету технології виробництва і переробки продукції
тваринництва, стандартизації та біотехнології,*

м. Миколаїв, Україна

Анотація: Метою проведення дослідження є всебічний аналіз комунікабельності керівника, його суть та психологія комунікативності керівника; дослідження комунікабельності, як умови професійного росту керівника.

Ключові слова: комунікабельність, керівник, керівнича діяльність, професійний ріст.

Професійне становлення і розвиток менеджера пов'язано з ростом його комунікативних навичок, розкриттям комунікативних умінь, формуванням стійких комунікаційних зв'язків та взаємовідносин, що забезпечують його ефективну управлінську діяльність.

Мотиваційні (наприклад, прагнення до досягнень, впевненість у собі, самоактуалізація), емоційно-спонтанні (наприклад, розвинені спонтанні якості, відчуття рівноваги, емоційний та позитивний настрій), особистісні (наприклад, комунікативні навички, креативність, здатність впливати на інших), ділові (наприклад, відповідальність, організаторські здібності, вміння вирішувати конфлікти, рішучість) [1].

Поняття "потенціал" і "прихований потенціал" трактуються як сили, що можуть бути використані та застосовані, як можливості для зростання, розвитку і саморозвитку суб'єкта або системи, як міра сили явища та його впливу на процеси і об'єкти, що його оточують. Ці поняття використовуються для характеристики суспільства, його окремих сфер, груп людей та окремих індивідів у таких виразах, як економічний потенціал, науковий потенціал та комунікативний потенціал. Комунікативний потенціал особистості розглядається в таких аспектах:

- система психологічних характеристик і рис особистості, набутих у спільній діяльності та спілкуванні, а також сукупність форм і засобів інтеграції власної діяльності з діяльністю інших людей, своєї особистості з особистостями інших людей. У цьому сенсі комунікативна компетентність особистості є динамічним утворенням, що розвивається (і навпаки), системою характеристик і компетенцій;

- комунікативні характеристики характеризують можливості особистості як конкретного і реального учасника спільної діяльності і визначають ефективність такої участі, а отже, глибину і повноту участі у спільній діяльності та співпраці в групі або людській спільноті;

- в особливих видах діяльності та в специфічних ситуаціях спілкування з підвищеними вимогами до особистості ці характеристики стають внутрішніми резервами особистості, що гарантують її ефективну діяльність.

При оцінці особистості менеджера та управлінської діяльності враховується загальний потенціал індивіда (природні задатки, здібності, таланти, геніальність, індивідуальність, психофізіологічні особливості, інтелектуальні здібності, соціальний статус), а також культурний, моральний і комунікативний потенціал [2, с. 393].

Комунікабельність. Комунікабельність - це феномен, який формується і розвивається протягом життя людини, в постійному зв'язку з вродженими схильностями особистості. Комунікабельність (лат. *communico* - зв'язую, спілкуюся) лідера - це риса особистості, яка проявляється у здатності до налагодження контактів, спілкування та соціалізації [3, с. 147].

Важливим чинником комунікації є емпатія. Емпатія передбачає розуміння.

Менеджери виявляють співчуття, уважно слухаючи, ставлячи уточнюючі запитання та обмірковуючи почуте.

За допомогою спілкування та дій ефективно менеджери дають зрозуміти співробітникам, що вони розуміють їхні потреби, проблеми та амбіції. Це дуже важливо для побудови стосунків та довіри [4].

Отже, комунікативність в сучасному контексті глобалізації та мультикультуралізму висуває надзвичайно складні вимоги до менеджерів міжнародного бізнесу. По-перше, високий рівень професіоналізму та знання ринку, а також володіння новітніми інформаційними технологіями; по-друге, здатність адаптуватися до несприятливих ринкових змін, сприймати та застосовувати нові форми роботи з інтелектуальною гнучкістю; по-третє,

автономне творче мислення та готовність йти на ризик. Цим вимогам може відповідати лише персонал, який є проактивним у своїй комунікації. Адже сьогодні недостатньо володіти широкою базою знань, важливо вміти їх ефективно застосовувати. Максимальна реалізація комунікативного потенціалу лідера залежить від систематичного поповнення його комунікативних навичок, знання власних комунікативних умінь, комунікативних характеристик партнера по спілкуванню, знання теорії і практики поділу [5, с.127].

Література:

1. Костенко Р. В. РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ, Серія 5 Педагогічні науки: реалії та перспективи, Випуск 93 НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ. *Науковий часопис*. Київ, 2023. С. 77–81.

2. Соловійов В. Ф. Психологія управління: навчально-методичний комплекс. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2014. 60 с.

3. Психологія управління в організації : навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – Вінниця, 2016. – 150 с.

4. Grensing-Pophal L. 7 Essential Communication Skills Managers Must Master. *Business Training Experts*. URL: <https://businesstrainingexperts.com/communication-skills-for-managers/> (date of access: 05.11.2023).

5. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: зб. тез доп. І Міжнародної наук.- практ. конф., 23 квіт. 2020 р. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. 232 с.

Annotation: The purpose of the research is a comprehensive analysis of the manager's communicativeness, its essence and psychology of the manager's communicativeness; research on sociability as a condition for the professional growth of a manager.

Key words: sociability, manager, managerial activity, professional growth.

ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ

СТАМАТ Вікторія,
канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна

ІВАНОВА Раїса,
магістр факультету менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв, Україна

Анотація: доведено актуальність здійснення стратегічного маркетингу на підприємствах з урахуванням кризових явищ; розглянуто сутність маркетингової стратегії; представлено процес формування маркетингової стратегії підприємства.